

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Novi angleški kralj Edvard VIII.

Formelnosti ob proglasitvi princa Waleskega za novega angleškega kralja Edvarda VIII. - Pogreb kralja Jurija V. - Sožalno brzojavke vseh vladarjev, prezidentov, vlad in parlamentov

LONDON, 22. januarja. Truplo pokojnega angleškega kralja Jurija V. so položili včeraj v krsto ter pripeljali v kapelico v Sandringhamu. Opoldne so prepeljali kraljeve zemske ostanke v London in jih položili na mrtvaški oder v vestminsterski opatiji. Po izvršenem balzimiranju so truplo položili na mrtvaški oder v slavnostni dvorani, v kateri je kralj Jurij šele pred par meseci sprejemal čestitke ob svojem 25-letnem vladarskem jubileju. Po odredbi novega kralja se izvrši pogreb v torek prihodnjega tedna v kapelici sv. Jurija na gradu Windsorju.

LONDON, 22. januarja. Včeraj popoldne so se obavile formelnosti glede proglasitve princa Waleskega za kralja Edvarda VIII. Ob 16. uri se je v saintjamski palači sestal kronski svet, ki šteje 100 članov, med katerimi so člani kraljevske rodbine, člani vlade, zastopniki obeh zbornic, londonski župan in predsednik najvišjega londonskega sodišča. Predsednik vlade Baldwin je ugodoma objavil smrt kralja Jurija V., nakar se je o tem sestavil osmrtni dokument. Sledila je kratka formalna objava, da prehaja po smrti kralja Jurija V. prestol na prestolonaslednika princa Waleskega, katerega je Baldwin obenem pozval, da izjavi ali sprejme kraljevsko čast britanskega imperija. Princ Waleski je to potrdil, nakar ga je predsednik pozval, naj pred kronskim svetom prišeže, da bo zvesto varoval ustavo in spoštoval zakone. Novi kralj je prisegel ter izjavil, da bo vladal strogo po določilih ustave. Predsednik se pozval novega kralja, da si po določilih ustave izbere izmed svojih krstnih imen kraljevsko ime. Princ se je odločil za svoje prvo ime ter postal tako kralj Edvard VIII. Tudi o tem je bil sestavljen in podpisan akt, nakar je izšel uradni list z objavo dokumentov. Ob 18. uri sta se sestali obe angleški zbornici k skupni seji, na kateri je bilo objavljeno najprej poročilo o smrti kralja Jurija V., nato pa proklamacija prestolonaslednika za novega kralja Edvarda VIII. Člani obeh zbornic so prisegli zvestobo novemu kralju. Prihodnja seja obeh zbornic bo po pogrebu starega kralja in bo na njej sprejeta poslanica novega vladarja. Sicer pa smrt kralja Jurija V. ne bo imela nobenih notranje-političnih posledic. Vladi ne bo treba niti formalno demisionirati, ampak bo nemoteno vodila dalje svoje posle.

LONDON, 22. januarja. Novi kralj Edvard VIII. je prvi neoženjeni kralj Anglije od časa Jurija III., ki je postal kralj v 22. letu starosti leta 1876. in se šele čez nekaj let poročil s hčerko nemškega vojvode Mecklenburg-Strelitz, princeso Charlottto Sofijo. Novi kralj je star 41 let. Sedaj se je po 100 letih prvič zgodilo, da v angleški kraljevski rodbini ni nobenega člana, ki bi imel pravico do nastopa princa Waleskega, ker je stara tradicija, da ima ta naslov samo naslednji sin vladajočega kralja. Po mnenju znanelega profesorja angleškega ustavnega prava, bi se ta naslov lahko podelil sedaj Yorškemu vojvodi, vendar se pa to ne bo zgodilo, dasi je Yorški vojvoda presumptivni prestolonaslednik. Kraljica Mary, bo po vsej verjetnosti ostala v

Buckinghamu vse dotlej, dokler se kralj ne bo oženil. Mogoče pa je tudi, da se kraljica mati preseli v Mariborough House, kjer je po smrti kralja Edvarda VII. živela kraljica Aleksandra. Ta hiša je bila v zadnjem času popolnoma renovirana za rezidenco Waleskega princa. Smrt kralja Jurija V. ne spreminja dosedanjega reda pravic ženskih članov kraljeve hiše in ostane kraljica Mary še nadalje prva lady Velike Britanije.

LONDON, 22. januarja. Novi kralj Edvard VIII. bo izdal v četrtek svojo vladarsko proklamacijo na narod.

LONDON, 22. januarja. Kraljevska rodbina in vlada sprejemata neprestano sožalno izjavo z vsega sveta. Svoje

sožalje so brzojavno izrekli večinoma že vsi vladarji in predsedniki držav. Društvo narodov je imelo včeraj posebno žalno sejo, na kateri se je poklonilo spomenu kralja Jurija V. Žalne seje prirejajo tudi parlamenti raznih držav. Tudi jugoslovanski knez namestnik Pavle je poslal angleški kraljevski rodbini sožalno brzojavko. Prav tako je izrekel brzojavno sožalje jugoslovanski ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović v imenu vlade, predsednika senata in narodne skupščine pa v imenu obeh zbornic. Zadnji dve sožalni brzojavki sta bili odposlani predsednikoma angleške gornje in spodnje zbornice.

Francoska vladna kriza odgodena

Zaradi smrti angleškega kralja bo Laval odstopil šele po pogrebu

PARIZ, 22. januarja. Ministrski predsednik in zunanji minister Laval se je vrnil iz Ženeve, kjer je zaradi smrti angleškega kralja nastal zastoj v delu in bo o posameznih aktualnih vprašanjih izvršeno nadaljnje delo v odsekih. Zaradi smrti angleškega kralja se je tudi odstop radikalskih ministrov in nato Lavalove vlade moral odgoditi, ker odstopuje predsednik republike Lebrun na pogreb kralja Jurija V. Kriza bo razpletena in rešena torej šele po povratku Lebruna iz Londona.

PARIZ, 22. januarja. V vrstah radikalne stranke se kaže vedno večja razcepjenost. Listi objavljajo imena šestih poslancev, ki so prijavili izstop iz stranke zaradi sklepov eksekutivnega odbora. Poslanci izjavljajo, da je eksekutivni od-

bor bil nepravilno sestavljen in je bila seja podobna bolj javnemu zborovanju. Prisotnih je bilo tudi več ljudi, ki niso člani odbora. V ostalem se pa misli, da bo sestava nove vlade poverjena kakemu levčarskemu senatorju. »Echo de Paris« napada novega predsednika radikalne stranke Daladierja in pravi, da je pretekli teden širil letak z imeni oseh, ki bodo takoj aretirane, čim dobi ljudska fronta v roke oblast. List pravi, da bodo prihodnje volitve v Franciji odložile, ali ostane Francija še nadalje republika, kakor je bila ustanovljena leta 1872, ali pa se bo spremenila v republiko po nemškem vzoru. Tudi ta list pravi, da bo kriza vlade odložena do konca pogreba angleškega kralja.

Italijanske ofenzive na jugu je konec

Na severnem bojišču so Abesinci baje obkolili sedaj še Aksum

LONDON, 22. januarja. Po poročilih z južnega abesinskega bojišča ni mogoče ugotoviti, kakšno je tam sedaj dejansko stanje. Abesinci odločno zanikajo, da bi bili doživeli poraz, vendar pa priznavajo, da pošiljajo na jugozahod nove čete. Gotovo pa je na drugi strani tudi, da so izdali Italijani zelo pretirana poročila o svojih uspehih, ki niso kakor se sedaj kaže, bili nobenega odločilnega pomena. Iz Adis Abebe pa poročajo, da so na severnem bojišču Abesinci obkolili sedaj tudi Aksum in da je le vprašanje časa, kdaj se Italijani v obkoljeni Makali in v Aksumu vdajo. Pritisk abesinskih voja-

kov je vedno hujši in obroč se vedno bolj zožuje. Med tem se pa Italijani pripravljajo na severnem bojišču na protiofenzivo, zlasti v Tembjenu, da bi na ta način zopet vzpostavili zvezo z Makalo in rešili tamkajšnjo posadko. Uvod v ofenzivo tvorijo letalski napadi, vendar pa se je Abesincem posrečilo neko bombno letalo sestreliti, dočim se je drugo zaradi defekta moralo na abesinski strani spustiti na tla in so ga Abesinci zaplenili.

LONDON, 22. januarja. Grazianijeva ofenziva na jugu je ustavljena. Graziani je dobil 60.000 mož ojačen, Abesinci so pa mobilizirali nadaljnjih 300.000 mož.

Na tavišču domače politike

Hrvatsko vprašanje

Zanimiva izvajanja glavnega slovenskega glasila JRZ

Ljubljanski »Slovenec« je napisal včeraj uvodnik »Mi in Hrvati«, v katerem pravi, da hrvatsko vprašanje obstoja, pa naj bo tega ali onega značaja, kar čutimo kot fatalno dejstvo skoraj že osemnajst let, od ustanovitve države do danes.

Potem razpravlja podrobno o sedanjem položaju in pravi nato, da si je današnji

režim postavil pošteno za nalogo pripraviti sporazum s Hrvati, katerih — pravi »Slovenec« — »žal brez naše krivde ni bilo mogoče pridobiti za zaželeno dragoceno sodelovanje pri tem težkem in odgovornosti polnem delu. Zakaj to je bilo takim državljanom, kakor so Stojadinović, Korošec in Spaho čisto jasno,

da v Jugoslaviji ne sme nikoli več biti režima, ki bi bil zgrajen na brezumnem in nemoralnem principu majoriziranja ene narodne edinice po ostalih dveh. Zato se je spričo obžalovanja vredne, edine iz psiholoških posledic žalostne preteklosti razumljive abstinence hrvatskega vodje moral najti in se je našel izhod v sili, ki bi izgubil svoj smisel obstoja, ako ne bi dosegel svojega glavnega namena, da namreč ustvari vsaj kolikor toliko ugodno in uspeh obetajoče razpoloženje, da končno dobimo v Jugoslaviji režim, ki je edino normalen in edino odgovarja njeni dejanski strukturi: režim, v katerem bodo z enako močjo in veljavo zastopani Srbi, Hrvati in Slovenci in ki bo mogel vsem enako po njihovi narodni osebitosti, gospodarskih potrebah in npravi posebnosti v skladu s koristjo državne celote deliti pravico, vsakemu dati v njegovih osebitih zadevah možnost samozakonitega urejanja svojih zadev brez škode za državno skupnost in vse njihove sile združiti za okrepljanje celote, ne da bi za to bila potrebna sila in majoriziranje.«

Ta »Slovenčeva« izvajanja so neglede na drugo zanimiva že zaradi tega, ker pravi v njih glavno slovensko glasilo JRZ, da bo sedanji režim ostal brez pomena, ako se mu ne bo posrečilo pritegniti Hrvatov in je le provizorij ter bo ostal vse dotlej provizorij. Šele če se mu pridružio še Hrvati, bo postal režim, »ki bo edino moralen in bo edini odgovarjal dejanski strukturi (Jugoslavije): režim, v katerem bodo z enako močjo in veljavo zastopani Srbi, Hrvati in Slovenci itd.« Sedanji torej to še ni, ampak je le priprava za njega. Nič pa ne pove »Slovenec«, kako naj bi se Hrvati pritegnili k delu v režimu, ki bo po mnenju pisca uvodnika edini »moralen in bo odgovarjal strukturi Jugoslavije«.

ZBOROVANJE V SPLITU.

SPLIT, 22. januarja. Somišljeniki pohorske akcije bodo imeli v nedeljo 2. in v ponedeljek 3. februarja tu sestanek, katerega se bodo udeležili delegati iz 14 srezov srednje in severne Dalmacije. Obenem se bo vršila javna manifestacija za ideje, ki jih zastopajo poborniki pohorske akcije.

AKCIJA IGNJATA STEFANOVIČA.

SKOPLJE, 22. januarja. Narodni poslanec in bivši minister Ignjat Stefanović, eden izmed voditeljev pohorske akcije je imel v nedeljo v Strumici sestanek, katerega so se udeležili vsi povabljeni zastupniki. Obrazložil je program in cilje pohorske akcije in bil deležen živahnega odobravanja s strani navzočih, ki so izrazili željo, naj bi se čimprej strnili v enotno fronto vsi nacionalni elementi v državi.

Žalna seja skupščine

BEOGRAD, 22. januarja. Danes popoldne se je sestala narodna skupščina po praznikih k prvi seji, ki je bila posvečena smrti angleškega kralja Jurija V. Prisostvovali so ji vsi poslanci in mnogi senatorji. Tudi v črnilo odeta diplomatska loža je bila polna. Sprdaj je sedel angleški poslanik Campbell. Sejo je otvoril predsednik Čirić, ki je spregovoril globoke besede ob smrti angleškega vladarja. Poslanci, ki so poslušali govor stoji, so zaklicali ob koncu trikratni »Slava!« Nato je bila seja zaključena. Prihodnja bo jutri.

VOLITVE V EGIPTU.

KAHIRA, 21. januarja. Vlada je sklenila, da bodo volitve v novi egiptski parlament dne 10. marca. Novi parlament pa se bo sestel v začetku aprila.

Gospodarska življenja

Akcija dolžnikov

Z informativnega sestanka interesentov za Društvo dolžnikov v Mariboru

Ob priliki informativnega sestanka kmetijskih referentov, o katerem smo že v splošnem poročali, objavljamo naknadno govor delegata g. Fr. Krajnc. Govornik je dejal:

»Nastopam za one težnje dolžnikov, ki nas silijo k obrambi lastnih interesov do organizacije vseh dolžnikov brez izjeme, kajti le v skupnosti je moč in ona sila, s katero se lahko operira in pride do zaželenih uspehov.

Od vseh strani naše Jugoslavije se slišijo obupni klici po samopomoči onih, ki jih tarejo gospodarske skrbi, ki jih gulijo dolgovi. Zato sem se odločil, kot sam močno prizadet, a se priključim trpečim ter dvignem glas v imenu dolžnikov, ki so na pobudo Beograda ter drugih mest in krajev zavzeli strogo, nepopustljivo, a pravično stališče za vsestransko izboljšanje naših razmer. Vsi, ki imajo svoje prihranke v denarnih zavodih, kakor oni, ki so si denar izposlovali v gospodarske namene, so postali dolžniki, kar se za hranilnice sliši dokaj paradoksalno, ampak v današnjem kaosu je pač vse mogoče. Zelo čudno se sliši vsekakor, če govorimo v tem pogledu o človeku, ki je obenem upnik in dolžnik, ker je to pač neke vrste nelogičen stvar. Pa vendar je tako; premnogi ljudje imajo lepe prihranke, ki so jim zamrzili v železnih tresorjih, in če rabijo denar, si ga morajo enostavno izposoditi za dosti višje obresti, kot jih dobijo za svoj prihranjeni denar.

Zaradi pomanjkanja denarja je močno padla kupna moč; težko se proda in težko se kupi! Zaradi neznosnih gospodarskih razmer, ki so nastale deloma vsled zavožene gospodarske politike in deloma zaradi obče svetovne krize, so postali ne le samo dolžniki, temveč, tudi hranilci, producenti in konsumenti — prvi sužnji. Ozki jarem jih neusmiljeno tišči in neizprosno drgne vedno bolj in bolj. Povrh pa jih še davi in mori splošna svetovna nezdrava atmosfera! Prišli smo torej ob vsako pravo svobodo in vzeta nam je zadnja iskrica veselja do dela in sploh življenja. Edino, kar nas še drži vsaj malo po koncu in pri življenju, je naša samozavest v skupni akciji, je naša zadnja želja in up. Društvo dolžnikov. Dolžnost vseh nas gospodarsko bolnih je, da se brez obotavljanja in brez premišljevanja podredimo zdravniku-operaterju in mu zaupamo operacijo, ki bo sigurno uspela, ako se mu pravočasno podvržemo, a ta zdravnik je lahko samo Društvo dolžnikov v takem obsegu in s takim programom, ki si ga zamišljajo resnično odkritosrčni, pravični in nepolitični ljudje.

Sedaj pa moramo preiti na iskanje vzrokov te naše bolezni, da ugotovimo najvažnejše, to je, diagnozo, da najdemo krivca, povzročitelja tega gorja! Najti se mora brezsrčni ignorant naših svetih življenjskih pravic, razkrinkati moramo onega sodnika, ki je izrekel nad nami nezasišano smrtno obsodbo in onemogočiti moramo delo krvnika, ki hoče izvršiti svoj krvavi posel! Vse to skušamo in hočemo doseči tik pred napovedano uro našega konca! Ta življenjska krivica, temna slutnja, nas je končno vzdramila iz našega apatičnega stanja, iz popolne otmotice, da smo se upirajoč na svoje zadnje sile, postavili po koncu in si upali na plan z zahtevo po življenjskem obstoju in po popolni remeduri, življenjski reformi.

Razkrilo se nam je, da je glavni vzrok in povzročitelj vse gospodarske krize zmotna oduševljenost, duševna zabloda, ki je rodila iz nas samih to težko življenje. Torej tu smo sedaj. Koga naj dolžimo, koga naj lovimo, koga naj ujamemo, koga naj razorožimo? Lastni jaz je, katerega moramo ukrotiti, razorožiti njegov sacro egoizem in ga navaditi na pravično sučestvovanje do svojega bližnjega! Na vsak način se pa mora začeti gojiti prava oduševljenost in ogrevati se inorajo ohlajena srca, izstrebijati iz njih vsak plevel, za katerim se skriva laž in preklestvo. Odpravljati je treba medse-

bojno zapostavljanje in gledati na splošno moralo, ki je v popolnem razsulu. Vsi smo držali v tem oziru roke križem in se leno naslanjali le na svoje strankarske in politične osebnosti ter pričakovali vse od njih. Oni pa so se izgovarjali na razne pretekle režime, na to in ono in izjavljali, da bodo vse storili za naše upravičene zahteve itd. Resnično se je kdaj pa kdaj krpal, luknje mašilo, ampak, nastajale so sproti nove. Toda vsi taki in podobni polovičarski ukrepi so bili do danes enakj ničli. Kajti, vse krpe popuščajo, luknje se širijo, krpučalo je v razpadanju. Gorje nam, če se ne znajdemo prav kmalu na rešilni poti.

Ta strah je slamnato strašilo, bi mogoče zatrijevali eni. Ampak, tistim srečnim enim, ki še ne čutijo dovolj vsega tega gorja na lastni koži, naj velja v opomin, da je ta slamnati mož, vsekakor nevaren tudi za nje, ker se da podnetiti, naglo vzplamti in lahko užge vse naokrog. Veter bo širil ogenj do nebrzdanih zubljev, ki bodo grabili po naših in vaših skednjih in upičevali vse naše in vaše pridelke, to je, naše ustanove in požrlji gladko vse do tal, ako ugotovljeno zlo ne odpravimo z duševno reformacijo, ki nam bo šele vzgojila dobrosrčnih, pravičnih in poštenih, toraj, moralnih mož. Še le ti bodo zmogni, idealni in zanesljivi ljudski krmarji! Prepričani ste lahko, da takšni ljudje, da takšni ljudski zastopniki ne bodo nikoli in nikjer delali prav nobenih računov na konto naroda, prav nobenih računov brez srca! To pove toliko, da bo šele potem lahko narod računal na pravičnost, še-le potem bo lahko narod srečen in zadovoljen, ko se uresniči to sanje. Ker pa ta idealizem še ne bo tako naglo prodril in bi mogoče do one dobe, ko bo resnično prodril, že bilo preveč nedolžnih žrtev požrešnega mamona, je pred vsem drugim potrebno vsaj za skrajno silo, za prvi moment, najti zasilni izhod, ki bi bil po mnenju premnogih treznomislečih ljudi, ta, da se krepko strnjemo v eno mogočno falango vsi oni, katerim je za ozdravljenje neizprosne krize in ki hočejo rešiti sebe in druge pred neizogibno, popolno propastjo! Ta klic torej ne velja samo dolžnikom, da bi mogoče tvorili ostro ost proti svojim upnikom, nikakor ne, ker bi ne bilo pošteno, in kar poštenjaki sploh ne zmorejo, temveč, ta klic velja tudi upnikom, producentom in konsumentom, torej prav vsem, da pomagajo na pravičen način rešiti vprašanje, kako najti izhod iz te krize, kako omogočiti odplačevanje dolgov, kako priti do izplačila zamrznjenih prihrankov, kako doseči regulacijo krivičnih cen produktov, kako regulirati obtok denarja itd. Za ta različna vprašanja se moramo torej začeti resno zanimati vsi brez izjeme stanov in položajev, ako hočemo priti krizi do živega.

To je bil nekaj uvod, da se lažje razume, kaj se hoče s to podbudo za pripravljanje organizacije Društva dolžnikov v Mariboru, v njegovem srezu in drugod in kakšen je namen tega društva.

Na to je prešel govornik na akcijo dolžnikov in prečital okrožnico, ki je bila razposlana denarnim zavodom s strani tega društva. Najzanimivejše so zahteve, ki jih stavijo v zaščito prizadetih. N. p. Vprašanje dolgov se mora za vse enako rešiti in zašita se mora razširiti na vse sloje prebivalstva. Potrebna je obnova kreditnega gospodarstva in povečanje obtoka bankovcev, da se pritegne v promet težavirani denar. Znižati se mora obrestna mera, podaljšati amortizacijski rok, znižati previsoka stabilizacija denarja, zvišati cena kmetijskim pridelkom itd., kajti ob urejenem denarnem obtoku, bo postala izvedljiva tudi zadovoljiva ureditve problema dolgov. Ta problem dolgov ni samostojen pojav, temveč je nastopil po vsem svetu kot nujna posledica silnega padca cen blaga. Zato se mora uspešno rešiti le skupno z ostalimi gospodarskimi problemi, s katerimi je tesno povezan. V drugih državah so že daleč naprej, zato moramo tudi mi najti osnovo

za zadovoljivo rešitev tega perečega problema.

Končno se je govorilo še o zborovanju lesnih trgovcev in lesnih producentov, ki so istotako napravili sklepe in resolucijo o zaščiti vseh dolžnikov, brez ozira

na stan in položaj ter so pozdravili akcijo dolžnikov kot resnično potrebno. Nazadnje se je prečitalo še nekaj važnih točk iz društvenih pravil, na kar se je poseglo v splošno debato.

Kulturni razgledi

Koncert pianista dr. Romana Klasinca

Od klavirskega koncerta ge. Kozinove začetkom lanskega oktobra pa do četrta 16. tm., ko je v dvoranj Grajskega kina nastopil profesor tukajšnje Glasbene Matice pianist dr. Roman Klasinc, nismo imeli v Mariboru podobne glasbene prireditve. Spored je obsegal klavirska dela skladateljev Schumanna, Chopina, Regerja in Debussyja. Omenjeni mojstri so živeli v času od l. 1810 do 1918. Doba njihovega ustvarjanja je raztegnjena na blizu sto let in so dali glasbeni pokreti skladbam svoje zanimive značilnosti. — Robert Aleksander Schumann (1810-1856) je bil zastopan s Sonato G-mol, op. 22 (Vivacissimo - Andantino - Allegro vivace e marcato - Presto). Schumann smatramo po pravici za enega največjih tvorcev glasbene romantike. Njegove skladbe so redke primer prijetnega zlivanja in fino občutene združbe najognejše vitejske strasti, iskrenega občutja in nežne čutnosti z najsrbnejšo izpiljenostjo in slogovno uglajenostjo. V svojem najglobljem bistvu je Schumann lirik. Značilnost njegove glasbene gradnje je silno bogastvo odtenkov, misli so mu lepo zbrane in učinkovite. Izvajara sonata nam je v svojih sestavinah to pokazala. Prvi, tretji in četrti del so živi in razgibani. Andantino pa vpliva kakor prirčna lirskoromantična pesem.

Frederyk Franciszek Chopin (1810-1849), po materi Justini Krzyżanowski. Poljak, učenec Čeha Alberta Živnéga, Schumannov, Berliozov, Lisztov in Meyerbeerov sodobnik, nam je pri tem koncertu zaživel v svoji Etudi Cis-mol, op. 25, št. 7 in v Fantaziji F-mol, op. 49. Chopin je bil začetiik novega sloga v klavirskem skladanju, ki ga je povzel tudi Liszt. Glasbena zamisel mu igra menjaje v svetlih in temnih barvah in je prepletena z drznimi, a zvonikimi modulacijami. Njegov ritmični čut je nenavadno fin, bogastvo glasbenih okrasov je naravnost neizčrpno. Narodno elementarnost odeva v izvirno osebni (individualni) izraz. Njegova posebnost je mešanica melanholijske in žarke, večkrat kar demonske strasti.

Maksa Regerja (1873-1916) nam je

naš pianist pokazal v njegovih varijacijah in fugi na Bachovo temo, op. 81a. Reger tvori vez med pozno klasiko oz. roma pozno romantiko in med novo glasbeno strujo; posebej prelom, ki je povedel od »programske« k čisti, »absolutni« glasbi. Znan je po svojih krasnih orgelskih skladbah. Nekako takrat, ko je napisal Variacije, je bil najpristnejši in najznačilnejši. To mojstrsko obdelano tvorbo smo iskreno občudovali. — Koncert se je zaključil s tremi deli, ki jih je ustvaril Francoz Claude Achille Debussy (Estampes — La soirée dans Grenade-Jardins sous la pluie). Debussy (1862-1918) je pod vplivom impresionizma in simbolizma francosko glasbo naravno osvobodil vplivov nemške romantike oziroma pozne romantike in jo s tem razbremenjal glasbene patetike. V poznejših delih se nagiblje k protiromantičnemu, nepatetičnemu neoklasicizmu, ki si išče novih oblik. Debussyjeva klavirska dela kažejo njegovo posebnost nemara v najčistejši luči. Navedene tri skladbe so dragoceni biseri.

Pianist dr. Roman Klasinc je pokazal mnogo temeljitega znanja, sijajnega, finega okusa in trdno voljo do resnega udejstvovanja. Njegovo umetniško podajanje nas je vse prevzelo in navdušilo. Globoko občuteno, do potankosti odtelhtano igranje je potegnilo poslušalce za seboj in je vzbudilo toplo, neprisiljeno odobravanje, ki se zlasti po zadnji točki kar ni hotelo poleči in je moral naš umetnik dodati še eno Debussyjevo skladbo. V njegovo posebno odliko štejemo še dejstvo, da je ves koncert izvajal na pamet, kar priča o silni glasbeni nadarjenosti, vztrajnosti in zbranosti. Odkrito smo pozorni nanj. Želimo si še več takih in podobnih večerov v tej dvorani, ki je za take prireditve res prav primerna. Zelo veselji bi bili ciklusa slovanskih skladateljev, ki bi bil za naše občinstvo gotovo potreben in poučen.

Obisk je bil razveseljav in upamo, da bo tudi v bodoče tako ostalo. Zamudnikom povemo na uho, naj se poboljšajo in naj drugi pridejo pravočasno, ker tako zahteva olaka in obzirnost. —ak.

Ptujске novice

Desetletnica ptujske sadjarske podružnice. Ptujska sadjarska in vrtnarska podružnica je imela te dni svoj 11. redni občni zbor ter je obhajala 10letnico svojega obstoja. Ustanovil jo je vpokojeni kmet, ref. g. Josip Zupanc, ki je takorekoč oče vinarstva in sadjarstva v ptujskem okraju, ker ima za te panoge največ zaslug. Občni zbor mu je v svrhu priznanja podelil častno članstvo. Iz poročila na občnem zboru, ki ga je podal dolgoletni tajnik Ljudevit Sagadin, je posneti: Od 20 prvotnih članov se je potiranje in vkladanje sadja. Ptujska sadjarska podružnica se ni samo brigala za člani. Podružnično delovanje je bilo ves čas ugodno in plodonosno. Priredila je tri večje sadne razstave in neštivilno poučnih predavanj ter dva tečaja za sortiranje in vkladanje sadja. Ptujska sadjarska podružnica se ni samo brigala za svoj ožji okoliš, temveč za ves ptujski okraj, v katerem je na sedežu vsake župnije skušala ustanoviti sadjarsko podružnico, tako da je danes teh podružnic že deset. Podružnica se skupno z vinarsko podružnico poteguje, da se ustanovi banovinska trsnica za ptujski okraj v Ptuj, in da se ptujskemu okraju dodeli še en okrajni kmetijski referent, da bi bila dva, in bi se eden posvetil samo kmetijstvu in živinoreji, drugi pa izključno vinarstvu in sadjarstvu, zlasti sedaj pri obnovi vinogradov in precepljenju sadnega drevja. Podružnica ima tri lastne škropilnice, ki so članom brezplačno na razpolago. Sedaj si hoče pridobiti dva sadjarska pomočnika iz vrst kmečkih si-

nov, ki bi dovršila 10mesečni tečaj na mariborski sadi in vinar. šoli, in potem proti odškodnini oškrbovala sadno drevje pri sadjarjih, ki za to nimajo sami časa, niti prilike ali znanja. Tudi je podružnica s pomočjo okrajnega zastopa napravila osemredni obhod strokovnjakov po vsem okraju ter tako določila sadne sorte, ki bi se naj v okraju pospeševale in gojile kot najbolj rentabilne.

»Cerkvena miš« v ptujskem gledališču. Na splošno željo je Dramatsko društvo v Ptuj ponovilo v petek 17. t. m. veselega gro v treh dejanjih »Cerkvena miš«. Kar se tiče igre, je sodba v splošnem šegoodnejša, kakor pri prvi predstavi. Tudi tokrat je pokazal g. August Špat kot režiser in scenarist svojo sposobnost za oder. Smehu ni bilo ne konca ne kraja, ko je nastopil v vlogi Schünzla. Gdč. Mimica Mlakarjeva, učiteljica na Bregu pri Ptuj, v vlogi Sisijske Saks pa je naravnost očarala občinstvo. Izvajala je svojo ulogo s tako preciznostjo in odločnostjo, da zasluži vsestransko priznanje. Tudi gdč. Čehova kot tajnica je tokrat v drugem in tretjem dejanju pokazala tisto življenje, katerega smo pri prvem nastopu pogrešali. G. Stane Krek v vlogi barona Ulricha je tokrat mnogo boljše igral kakor pri prvi predstavi. V splošnem je bila igra tokrat res na visoki in moramo našim vrlim domačim igralcem le čestitati.

Darujte za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!

Mariborske in okoliške novice

Ljubavna žaloigra na Ponikvi

Vpričo izvoljenke se je vrgel pod vlak in obležal razmesarjen ter mrtev

Grožen prizor se je nudi navzočnim čakajočim potnikom v bližini železniške postaje na Ponikvi. Stal je tamkaj mlajši možki z dekletom in srepo zrl pred se. Bil je videti potrta. Ko se je približal mariborski potniški vlak, pa se je nenadoma odtrgal od dekleta, stekel proti tračnicam ter se pogнал pod vlak. Kolesje stroja ga je čisto zmrcvarilo. S tračnic so privlekli kup zmečkanega telesa. Po tračnicah so bili drobci možganov, ki so se razpljuskali iz prebite in pretolčene lobanje na vse strani. Mlaka krvi pa je pričala o tragičnem dogodku, ki se je

odigral v par sekundah na omenjenem mestu. Dekle, njegova izvoljenka, je obupno kriknila ter se v nezvesti zgrudila na tla. Kmalu so jo obudili k zavesti. Telesne ostanke komaj 19letnega kmetijskega delavca Karla Gorjanca, ki je napravil svojemu življenju tako tragičen konec, pa so prepeljali v mrtvašnico in so jih kmalu zatem čisto na tistem pokopali. Gorjanc je bil rodom iz Českoslovaške, pristojen pa v Ponikvo. Očividno gre za ljubavno žaloigro, ki je zbudila pri ljudeh veliko vznemirjenje.

Bajtova mama je umrla

Danes zjutraj je umrla po daljšem trpenju v tukajšnji splošni bolnišnici v 63. letu starosti ga. Terezija Bajtova, roj. Anžlovar, Blaga in plemenita pokojnica je bila vzorna slovenska žena in mati, katere zlato srce je do zadnjega trenutka utripalo za drage svoje. Bila je blagotrpna žena, ki je mnogim pomagala v stiski, zlasti v vojnem času, ko je bil njen mož oskrbnik na Pohorju. Do vseh je bila ljubezniva in postrežljiva ter bo njen spomin ostal svetel pri vseh, ki so jo poznali. Zapustila je globoko užalostenega moža in šestero otrok, ki so vsi preskrbljeni. Med njimi je tudi naš stanovski tovariš g. Drago Bajt. Bajtovo mamo bodo položili k večnemu počitku v petek ob 15. na magdalenskem pokopališču. Blag ji spomin! Žalujemo, predvsem svojemu stanovskemu tovarišu Dragu Bajtu, ob bridkem udarcu izreka uredništvo najgloblje sočutje!

PUTNIKOVI VELIKONOČNI IZLETI

Društvo Putnik priredi za letošnjo Veliko noč sledeče izlete s posebnim vlakom:

I. Izlet na Jadran. Odhod iz Zagreba 9. aprila ob 23. uri, prihod v Split 10. aprila ob 9. uri. Od 9. do 13. aprila bivanje na Jadranu po posebnem sporedu, vanje se bo objavil. Povratek v Zagreb 14. aprila ob 7. zjutraj, v Maribor istega dne ob 11.13.

II. Izlet v Grčijo. Odhod iz Beograda 8. aprila ob 22. uri, prihod v Solun 9. aprila ob 16. uri. Nato se nadaljuje potovanje v Atene, kjer ostanejo izletniki v svrhu ogleda tega znamenitega zgodovinskega mesta do 13. aprila. V Beograd se vrne izletniški vlak 14. aprila ob 22. Izletniki bodo imeli na tem izletu priliko, obiskati in ogledati si staroslavna mesta Daphne, Korint, Mycene, Argos, Nauplia i. dr.

Cene teh izletov se bodo naknadno sporočile. Udeleženci bodo imeli za priključno vožnjo do Zagreba, oziroma do Beograda polovično vožnjo.

III. Predviden je tudi družabni izlet v Palestino z obiskom Egipta ter se bodo vozni red, cene in ostali potrebni podatki pravočasno sporočili.

Vse informacije, prijave, preskrba vizumov, nabava vseh valut po najugodnejših dnevnih tečajih samo pri Putniku v Mariboru in Celju.

Iz policijske službe. Pri tukajšnjem predstojništvu mestne policije je upokojen policijski stražnik Franc Marin.

Iz železniške službe. Premješena je blagajničarka Marija Ungerjeva iz Pragerskega v Maribor. Prometnik Oktavian Sušan pride iz Celja v Maribor. Vencelav Svolišak, doslej prometnik na Zidanem mostu, je postavljen za postajenačelnika v Št. Ilj. Prometnik Stanko Skok, doslej v Središču, je imenovan za postajenačelnika v Mestinju. Na Pragersko pride nadzornik brzojava Janez Heršič, doslej v Ljubljani.

Grob se za grobom vrsti. V Zgornjem Radvanju 52 je umrla v starosti 74 let posestnica Marija Krejčič. — V Klavniški 14 je preminula v 44. letu vpokojena učiteljica Rozalija Hermanova. Žalujemo iskreno sožalje!

Občinske preureditve. V smislu uredbe notranjega ministra se spajate občini Gornje Radgone ter Gornja Radgona — okolica v občino Gornja Radgona s sedežem Gornja Radgona. Občini Sv. Jurij ob Ščavnici in Terbegovci se združijo v občino Sv. Jurij v Ščavnici s sedežem pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Šahovska simultanka Iva Lešnika, ki se je vršila v soboto v Gambinov dvorani, je bila precej dobro obiskana, dasi ne tako, kakor se je pričakovalo. Simultanke se je udeležilo 43 igralcev in je Ivo Lešnik v 8urnem boju zmagal na 32 deskah, remiziral na 4, izgubil pa na 7 deskah. Ti rezultati kažejo lep uspeh nadarjenega mladega šahista Iva Lešnika. Želeli bi bilo, da se g. Ivo Lešnik udeleži tudi turnirjev, kjer naj bi pokazal svoje vrline in nadarjenosti. Kakor smo doznali, bo priredil Ivo Lešnik v kratkem šahovsko turnejo po vseh večjih slovenskih krajih ter mu želimo nadaljnjih uspehov.

Ruski večer

8. februarja v Kazini

Na koncertu sodelujejo najboljši umetniki. Po koncertu prosta zabava. Jazz Drava.

V spomin blagopokojnega M. Ambrožiča so darovali pokojnikov prijatelji iz zbirke za venec v podporne svrhe primorskih rojakov potom društva »Jadran« 500 dinarjev.

Zbor zaupnikov JNS za prevajalski srez bo v redelo 26. t. m. ob 3. uri popoldne v hotelu »Korotan« v Dravogradu. Na dnevnem redu so med drugim poročila gg. senatorjev dr. A. Kramerja in dr. Ploja. Gg. vabljene zaupnike opozarjamo, da se je v poslana jim vabila vrnila pomota v datumu (28. namesto 26. jan.). — Vabila naj vabljene zaupniki prinesejo zaradi evidence s seboj! — Okrožni odbor JNS.

Zbor zaupnikov JNS v Mariboru. V nedeljo 26. t. m. ob 10. uri popoldne bo v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru zbor zaupnikov JNS za mesto Maribor ter za oba sreza Maribor levi in Maribor desni breg. Dnevni red obsega med drugim poročila o položaju, ki jih bosta podala gg. senatorja dr. Kramer in dr. Ploj. Vabljene gg. zaupnike prosimo, da prinesejo zaradi evidence vabila s seboj! — Okrožni odbor JNS.

Kraljevna organizacija za V. mestni okraj ima v soboto 25. t. m. ob 20. uri pri Verniku na Tržaški cesti I svoj redni občni zbor. Poročata podpredsednik senata dr. M. Ploj ter narodni poslanec Avgustin Lukačič. Polnoštevilo!

Novice iz Ljudske univerze. »O postanku narodne galerije v Ljubljani in njenih zakladih« bo predaval v petek, dne 24. januarja drž. konzervator g. dr. Stele iz Ljubljane na podlagi lepe zbirke skioptičnih slik. Majhen a živav narod smo Slovenci, ki se borimo vztrajno za spopolnitev naše kulturne zgradbe. S podvojenimi močmi hočemo z ogromnim materijelnimi žrtvami ustvariti vse one vrhovne kulturne institucije, za katere so tudi veliki narodi potrebovali mnoga desetletja. Priborili smo si univerzo, pred par leti smo ustanovili narodno galerijo,

tako delamo na uresničenju slovenske akademije. Z narodno galerijo je dobila naša umetnost dostojen hram, naši umetniki možnost razmaha svojih sposobnosti, a narod zrcalo svoje duše v umetniških svojih sinov. G. konzervator dr. Stele se je v dolgoletnem delu na tem polju pokazal pravega mojstra. On nam je poklonil prvo zgodovino umetnosti pri Slovencih, opisal dalje umetn. topografsko kamniški okraj, sedaj pa izdaja grandiozna monumenta artis slovenicae, pravcati popolni inventar vsega umetniškega ustvarjanja pri nas, tako na deželi kakor po trgih in mestih. V ponedeljek, dne 27. januarja predava g. prof. dr. Brežnik iz Ljubljane o francoskem slikarstvu v 18. stoletju. Skioptične slike!

Ljudska univerza Studenci. V četrtek 23. t. m. ob 19. uri predava gosp. profesor Šilih o temi »Kazen in nagrada v domači vzgoji«.

Članstvu S. P. D. Podružnica Slovenskega planinskega društva v Mariboru prosi vse članstvo, da čimprej poravnajo članarino za tekoče leto v društveni pisarni v Mariboru, Aleksandrova c. 16, med uradnimi urami od 9. do 12.30 in od 18. do 19. ure.

Mladinski odsek S. P. D. Podružnica Slov. planinskega društva v Mariboru je ustanovila pod svojim okriljem poseben mladinski odsek, v katerega se včlanijo kot izredni člani dijaki ter trgovski in obrtniški vajenci. Člani odseka plačajo samo Din 5.— letne članarine, imajo pa pravico do vseh ugodnosti, ki jih uživajo redni člani. Prijave v društveni pisarni v Mariboru, Aleksandrova c. 16, med uradnimi urami.

V sredo, dne 22. januarja ob 20. uri bo v dvorani Ljudske univerze predaval g. dr. Breželj o prvi pomoči pri planinskih nesrečah, pri reševanju v stenah, reševanju v zimi izpod plazov itd.

Društvo »Jadran« ima v četrtek 23. januarja važno pevsko vajo ter prosi pevce, da se je sigurno udeležijo.

Motoklub Maribor priredi v soboto 25. t. m. v gostilni Pavešič v Kamnici veseli večer pod geslom »Ena noč v prištaniški beznici v Alžiru«. Naproša se po možnosti primerna oblika! Prijatelji motociklističnega sporta iskreno vabljene!

V mariborskih izložbah se je te dni pojavil ličen plakat, ki zbujja vsestransko pozornost. Je to vabilo za letošnji »Trgovski ples«, ki bo v soboto 8. februarja v vseh prostorih »Uniona«. Vsa mariborska javnost se pripravlja za obisk te svojevrstne elitne plesne prireditve, katere čisti dohodek je namenjen dobrodelnim namenom. Veselični odbor »Trgovskega plesa« bo te dni razposlal posebna vabila, ki naj slehernega opozorijo na plesno prireditev mariborskega trgovstva ter njih namen. Zato tudi vi rezervirajte 8. februar za obisk »Trgovskega plesa«.

Predstava gospoda Svengalija radi drugih obveznosti preložena. Danes kabaretni spored v Veliki kavarni.

Nočno lekarniško službo imata danes v sredo Vidmarjeva in Sirakova, jutri v četrtek pa Savostova in Minařikova lekarna.

Obsojena. K včerajšnjemu poročilu pod naslovom »Dve žrtvi« dodajamo izid obeh sodnih razprav, ki sta v času včerajšnjega poročila še trajali. Senat, ki mu je predsedoval s. o. s. Zemljič, je obsodil Feliksa Korena na 4 leta in 3 mesece robije ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 3 let, Ferdinand Vogrinc pa je bil obsojen na 4 leta robije ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo treh let. Obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Hojnec.

Sam je naznanil svoj konec. Danes popoldne je policijski nadzornik g. Goršič prejel pismo, ki mu ga je poslal po pošti neki Vončina. V pismu mu sporoča da je zanj kocka padla in da se je sam obsodil na smrt. Prosi ga nadalje, naj policija zadeve ne preiskuje, ker ni njegove smrti kriv nihče. Kdo je skrivnostni in nesrečni Vončina, ki je sam naznanil svoj konec, poizveduje sedaj mariborska policija.

Vlomilec v Klemenčičevo stanovanje prijet. Mariborski policiji se je kaj kmalu posrečilo izslediti storilca, ki je vlomil preteklo soboto v Klemenčičevo stanovanje na Tržaški cesti in odnesel razno zlatino v skupni vrednosti okrog 9000 dinarjev. Po sledovih, ki jih je našel daktiloskop, je policija aretirala nekega

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Danes, sredo, premiera najboljšega Hansi Niese filma

„Moj dragi je lovec“

Nadalje sodelujejo Greta Theimer, Leo Slezak, Suzi Lanner, G. Aleksander, Lizi Holzschuli. Film poln humorja in zabave. Po dolgem bo pel najnovejši šlagerie Rihard Tauber.

Kino Union. Danes zadnjič film »Viktorija« z Luiso Ullrichovo. Četrtek »Nataša«. Film v nemškem jeziku.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 22. januarja: Zaprt.

Četrtek, 23. januarja ob 20. uri: »Bajadera«. Red C.

Petek, 24. januarja: Zaprt.

Sobota, 25. januarja ob 20. uri: »Zlati rudnik«. Red A.

Novosti v gledališču. Po svojih »Malo-meščanih« in »Celjskih grofi« Mariborčanom dobro znani pisatelj in režiser ljubljanske drame Bratko Kreft pripravlja z mariborskim ansamblom Lichtenbergovo nad vse učinkovito in zabavno veseligo »Kariera kanclista Vinciga«. — V opereti pa bo naslednja novost Abrahamova popularna opereta »Ples v Savoyu«, ki jo režira Anton Harastovič.

Prva ponovitev bolgarske komedije, ki jo je občinstvo sprejelo ob premieri zelo simpatično, bo v soboto, 25. t. m. za red A.

16letnega fanta, ki je pri zaslišanju vlom deloma priznal, noče pa povedati, kje ima skrit zlati plen. Ker je vlomilec še mladoleten, ga je morala policija izpustiti, upa pa, da bo kmalu izsledila tudi ukradeno zlatino.

Dve ptički. V Vetrinjski ulici je sinoči stražnik aretiral Anico R. in Katico P., ki sta se mu zdeli sumljivi. Na policiji so spoznali v Anici nevarno tatlico, ki je bila že večkrat kaznovana in izgnana iz mesta, v Katici pa njeno zvesto spremljevalko. Obe sta romali najprej v bolnišnico, nato pa ju bo sprejela v svoja varstvo za krajši čas mariborska ječelnica.

Krščeni lisjaki. So izropali kurnik posestniku Karlu Domadeniku v Dolgošah in mu odnesli okoli 20 kur. Vršijo se poizvedbe.

Vremenske zadeve. Dunajska vremenska napoved ne predvideva nobene bistvene vremenske spremembe. Nadpovprečna temperatura!

Mali trg. Je bil danes bolj slabo založen. Kmetje so pripeljali samo dva voza krompirja in čebule ter pet vozov jabol. Cene so bile pretežno nespremenjene. Na senenem trgu je bilo pet vozov sena po 50 do 55 za 100 kg, 1 voz slame po 35, ter 1 voz detelje po 65.

Za Pomožno akcijo so prispevali: Dr. Attems Ferdinand 1 vagon drv, Neimenovani 1 vagon drv, Andrašič Ivan 2850 kg premoga, Jugoslov. tov. za izdelov. dr. Oetkerjevega pecil. praška 2000 kg premoga, Mejovšek Branko 1000 kg premoga, Berg Herman 20 parov novih čevljev, Wögerer Herman 100 kg masti, Majer Franjo konfekcijsko blago, Lah Jakob konfekcijsko blago, Macun Anton manufakturno blago, Prenc Jakob špecerijsko blago, Jarc Viktor 50 kg sladne kave, Martinz & Strauss konfekcijsko blago, Paš Anton konfekcijsko blago, Novak Albin špecerijsko blago, Lotz Karol špecerijsko blago, Ullaga Josip nasl. Szinice 20 kom. moških hlač, Korman Franc konfekcijsko blago.

EVGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesora Kabaja

ROMAN

»Torei jutri popoldne.« je dejala Apolonia še enkrat ob slovesu v senci gostega grmičja.

»Jutri popoldan, moja lepa nevestica!«

»In misli na mene in na najino današnje zблиžanje.«

»Misliš bom še v spanju, ako bom sploh mogel zaspati. Boš mislila tudi ti?«

»Vedno.«

Še zadnji objem, zadnji poljub in odtrgala sta se drug od drugega. Apolonia je odhitela lahkih korakov skozi park in vrt proti gradu, inženjer Gal pa je krenil po tihih stezah na nasprotno stran, da preživi v spominu še enkrat vso srečo, ki mu jo je bil naklonil tako nepričakovano ta dan.

VI

Moderna delovna uporaba najmodernejših tehničnih sredstev je dopomogla, da so bila nova vzrejevališča dograjena v neverjetno kratkem času. Sredi noči, kakor so prišli, so argentinski inženjerji in delavci odpotovali. Z bogatim plačilom v argentinski valuti v žepu so sedli

v ogromno letalo, ki se je skoraj neslišno dvignilo v višine stratosfere ter izginilo. Zaman so se trudili, da bi ugotovili, nad katerimi in kakšnimi pokrajinami lete. Letalo ni imelo oken, a tudi kompas in drugi merilni aparati inženjerjem niso nič pomagali. Neka njim neznana sila jih je napravila nerabne. Končno jim je pa bilo tudi vseeno, kje so bili in kaj so delali: glavno se jim je zdelo le to, da so v kratkem času veliko zaslužili. Seveda se je okoli njihovega skrivnostnega potovanja in dela razvil čar pravljice, ki se je v sto variacijah pripovedovala najprej po njihovi domovini, potem po vsej Ameriki, končno pa vsem svetu. Objavljali so jo dnevnik in drugi časniki med zanimivimi dogodki iz vsega sveta. Nekateri so tej pravljici verjeli, drugi so menili, da je le plod kolektivne sugestije, tretji so jo pa prebrali z omalovažujočim smehljajem. Tako je bilo vse kmalu pozabljeno, kakor takrat, ko so listi poročali o skrivnostnem gradu v neznatem delu sveta.

Dr. Servacij Evarist, ki ni zaupal niko-

mur, niti svojim lastnim služabnikom ne, je obdal vzrejevališče z ograjo, preko katere nihče nepoklican ni mogel do nje. Pot iz gradu je vodila tja pod zemljo in je bila opremljena s tolikimi skrivnostnimi mehanizmi in ovirami, da jih nihče, kdor jih ni poznal, ne bi mogel premagati. Pa tudi po tem podzemskem hodniku sta smela v vzrejevališče samo profesor Hilarij in njegov molčeči, mehanični asistent Ecehijel Kalist. Služinčad, ki mu je bila v vzrejevališču potrebna, je dr. Evarist našel in najel po raznih delih sveta, da se med seboj niti ni mogla dobro sporazumeti. S posamezniki je mogel govoriti prav za prav le on sam, ki je znal celo vrsto najrazličnejših jezikov. Ti ljudje, seveda sami moški najboljših let, so morali živeti docela ločeno od onih, ki so bili zaposleni v gradu. Stari in rovi služabniki se niso nikoli videli in se medsebojno tako sploh niso poznali. Razen profesorja Kabaja in asistenta Kalista ni v gradu nihče vedel, kakšne so nove stavbe in čemu so namenjene. Dr. Evarist ni zaupal te skrivnosti niti svojem sorodniku inž. Atanaziju Galu, dasi je ta dobro slutil, kaj se pripravlja, čeprav ne — v kakšne namene.

Vzrejevališča so stala mogočno sredi gozda. V njih je bilo v raznih ločenih stavbah in oddelkih prostora za več ti-

soč najrazličnejših živalskih nestvorov, kakor tudi za živali, ki naj bi služile mesojedom za hrano. Za vzrejevališčem so pa novi uslužbenci uredili velika polja ter jih posadili in posejali z najrazličnejšimi krmilskimi rastlinami, katerim je profesor Hilarij Kabaj s svojimi sredstvi prav tako pospešil in podaljšal rast. Posebne električne naprave so skrbele za ogrevanje teh polj, da je moglo na njih rasti in uspevati rastlinstvo tudi tedaj, ko je bila okoli in okoli ostra zima z debelim snegom. Na teh poljih so uspevale celo tropične rastline.

Bilo je v mesecu novembru, ko je vrhove gora v daljavi že pobelil novi sneg in je na drobno snežilo tudi nad gozdovi. Dr. Servacij Evarist in profesor Hilarij Kabaj sta se zadovoljno sprehajala med bujno rastočim rastlinstvom čudežnih nasadov, ki so jih oskrbovali delavci iz Sudana, Madagaskarja, Jave, Kitajske, Nove Zelandije ter Kanarskih otokov.

»Vaše iznajdbe, dragi doktor,« je dejal profesor, »so tako velike in čudovite, da jim moje niti do gležnjev ne segajo.«

»Nikakor, cenjeni profesor,« je ugovarjal dr. Evarist. »Kaj bi bilo z vsem tem, ako vas ne bi bilo? Vse moje delo bi bilo brez smotra in zato brez pomena: saj je samo posoda za vašo vsebino.«

Da'je prihodnišč

Macenberške novice

Kako so se v Marenbergu tožarili. Pri tukajšnjem sreskem sodišču je bilo v letu 1935 580 pravnih, 690 opominskih tožb, 200 poravnalnih tožb ter 250 kazenskih razprav. Iz te statistike je razvidno, da povsod primanjkuje denarja, kar pričajo opominske tožbe.

Egiptovska tema vlada na mostu preko Drave. Ljudje, ki prihajajo z večernim vlakom, se pritožujejo in zgražajo, da kljub dvema elektrarnama ni ene juči od Vuhreda pa do Dobrave. Poleg tega je most itak že v takem stanju, da mora človek pri belem dnevu paziti, kam stopi, kaj šele v taki egiptovski temi. Merodajni faktorji naj pokrenejo potrebo.

V Vuhredu leži že osem dni mrlič v mrtvašnici in čaka na rešitev državnega tožilstva in obdukcijo, da ga bodo končno položili k večnemu počitku. Vso okolico razburja ta dogodek, ki se je zgodil v ribniškem jarku in o katerem je že »Jutro« poročalo.

Pregnanji vlomilci. V noči od četrtega na petek so neznani vlomilci vlomili v tukajšnje župnišče. S sekuro so vlomili vrata v klet, ki vodijo z dvorišča in tako prišli na hodnik. Kuharica, ki je spala v svoji sobi, je slišala šum ter takoj vdehala, da nekaj ni v redu. S krikom je opozorila ostale. Vlomilci so se prestrašili in po isti poti, kakor so prišli v župnišče, zopet izginili v temno noč brez vsakega plena. Obveščeni so bili orožniki, ki so si ogledali vse okolnosti, vendar vlomilcev še niso mogli izslediti. Kakor kažejo vsi znaki, so morali biti na delu domačini, ker so na jako spreten in drzen način prišli v notranjost župnišča. Orožniki so pridno na delu in upajo, da bodo vlomilci kmalu v rokah pravice.

Hlev se je podrl. Pred dnevi je zadela posestnika Rudolfa Štahrja pri Sv. Treh Kraljih občutna nesreča. Udril se je namreč strop v njegovem hlevu in mu ubil dve kravi. Posestnika, ki je reverz kljub temu, da ima okrog 80 oraloval zemlje, je ta nesreča tako potrla, da je vse posestvo prodal g. Brudermanu iz Marenberga za 80.000 Din, sam pa si je izgovoril preužitek.

Iz življenja in sveta

NAJNOVEJŠA DRŽAVA SVETA.

Namestnik predsednika političnega sveta notranje Mongolije knez Teuang je poslal te dni drugim državam cirkularno brzojavko, v kateri jim sporoča, da je proglašena nova mongolska država »Meng Kuo«. Brzojavko je podpisal tudi vrhovni japonski poveljnik vseh mandžurskih čet, General Sing Ji Sana je imenovan za poveljnika celokupne žandarmerije in je o njem znano, da je bil največji

nasprotnik nankingske vlade. Tako je severna Kitajska postala samostojna država. Mogočnemu žoltemu imperiju pa preti razpad.

ŽRTVE CIKLONA V AMERIKI.

V jugovzhodnih pokrajinah Severne Amerike so besneli te dni strahoviti viharji, v severnih pa veliki snežni meteži. Vihar in snežni metež sta zahtevala večje število človeških žrtev. V Newyorku in Pittsburgu je pritisnil hud mraz. Srečna Amerika, vzdihujejo naši zimski sportniki.

KRVAV ZLOČIN V NICI.

Te dni je bil pojasnjen krvav zločin, ki je razburil prebivalstvo vse francoske revere.

Neki Robert Egender, nenavadno čeden mlad človek, je na zverinski način umoril svojo ljubico, bogato gospo Marijo Ano Arbel. Ženo, ki je imela veliko najrazličnejših dragocenosti, je po umoru razsekal in stlačil dele telesa v kovčeg. Sedaj so dognali, da je bil zločinec popolnoma pod vplivom mlade kabaretne lepote, po imenu Tereze Butagofgi, znane v Nici pod imenom »Rense la Brunette«. Tereza je prihajala v razne lokale, oblečena v dragocene kožuhe, ki so bili last Arbelove. Tako oblečena se je lepota kazala tudi na promenadi, v salonih Monte Carla in Cannesa, kjer je imela povsod mnogo prijateljev. Te dni so jo aretirali, bila pa je silno samozavestna. Zanimala je, da bi bila z umorom v kakršnikoli zvezi in se je obnašala sploh silno drzno. Po več ur trajajočem zaslišanju pa je slednjič klonil njen odpor in je ihto priznala: »Res je, Egender mi je zaupal svoj namen. Skril je po umoru truplo v kovčeg. Našli ga boste v dreveredu vrta za vilo njegove matere, kjer ga je zakopal pod nekim drevesom.«

Nadaljna preiskava je pokazala, da je bil Egender popolnoma pod vplivom 24-letne kabaretne lepote. Izrabljal je Arbelovo in druge ženske, ki so se zaljubile vanj, da je mogel donášati darove demonski Terezi. Že dvakrat se je skušal Robert otresti vpliva svoje ljubice, vendar zaman. Pariški listi pišejo: — »Demonsko dekle si je Roberta Egenderja človeka slabotne volje, po načrtu popolnoma podredilo. Ta mala kabaretne pevka bo živela v kriminalni zgodovini kot »Niški vampir«.

PONESREČENA GOLJUFIJA.

Pariško finančno ministrstvo je bilo te dni pozorišče drzne sleparije, ki pa je bila v zadnjem hipu slučajno razkrinkana. Pri centralni blagajni ministrstva se je pojavil mladenič, ki se je predstavil kot blagajnik velike pariske finančne družbe ter predložil izkaz finančnega ministrstva, na podlagi katerega mu morajo za razne vrednostne državne papirje izplačati 225.870 frankov obresti. Listino so na-

tančno pregledali in ugotovili, da je pristna toda v trenutku ko je blagajnik hotel izplačati denar se je pri blagajni pojavil drug moški, ki se je prav tako predstavil kot blagajnik omerjene finančne družbe in tudi zahteval izplačilo 225.870 frankov, torej natančno isti znesek kakor ga je zahteval njegov prednik. Predložil je izkaz, ki je bil popolnoma sličen onemu prvega blagajnika.

Glavni blagajnik centralne blagajne je bil presenečen, spoznal pa je takoj, da gre za prebrisanega sleparijo. Obvestil je policijo ter direkpcijo finančne družbe in zvedel je, da je prvi »blagajnik« prebrisan slepar. V njem so spoznali mladega Korza Pietri Touissainta, ki je že pred dvema letoma na enak način sleparil. Mož je slučajno zvedel pri finančni družbi za vse podrobnosti. Nato je ponoči s ponar-

jenimi ključi vlomil v blagajno finančnega ministrstva, ukradel tam več pristnih izkazov jih izpolnil in žigosal s ponarejenimi žigi. Denar bi lahko dvignil pri vsakem poštnem uradu v svojem samoljubju pa je šel naravnost v levji brlog. To je postalo zanj usodno, kajti slučaj je nanesel, da se je prav tedaj pojavil tudi pravi blagajnik in tako je bil stolovec razkrinkan.

DVA ZANIMIVA KONGRESA.

Letos v juniju bo v Londonu 28. kongres Rotarijcev. Na kongresu bo zastopanih nad 80 držav iz vsega sveta. V aprilu pa bo kongres v Monte Carlu, kjer ga je sklicala »Mednarodna zveza človekoljubnosti, ki jo je poklical v življenje knez Monaca. Kongres bo v prostorih Mednarodne diplomatske akademije.

Mali oglasi

Razno

APNENI PRAH

za gnojenje dobite v Kmetijski družbi, Maribor, Meljska c. 12. 232

Mastne in goste

POMIJE

dobite dnevno. Naslov v upravi lista. 314

ZASTONJ DAM

lepega psa, »Dogo«, dobremu gospodarju. Grajska starinarina, Trg svobode 1. 329

DANES

prispele sveže morske ribe. Večerja: brancini cevoli, oradi, grongo in malo ribice. Gostilna Vicel, Rotovski trg 8. 330

Dam 8 mesecev starega

FANTKA

za svojega. Naslov v upravi »Večernika«. 321

PREKLICUJEM ŽALJIVKE.

ki sem jih izrekel v gostilni Mernik, Studenci, gostilničarki in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Vrbenjak A., Radvanjska 20. 322

Službo dobi

SPREJME SE MAJER

s 4-5 delovnimi močmi, med njimi 3 moški, za Walcher-dvor na Fali. Ponudbe nasloviti na: Schmiederer, Maribor, Koroška cesta 28. 319

Sobo odda

ODDAM SOBO.

veliko in svetlo, lepo opremljeno, boljšemu gospodu v Strassmajerjevi ul. 28-II, stanovanje 9. 4

Sobo išče

GOSPOD

išče malo, lepo opremljeno sobo z vso oskrbo ali tudi brez za takoj ali s 1. februarjem. Ponudbe na upravo »Večernika« z navedbo cene pod šifro »Centrum mesta«. 328

Stanovanje

Oddam lepo enodružinsko

STANOVANJE

na deželi blizu postaje Cirkulca. Vpraša se v gostilni Kat. Muršec, Cirkulca pri Št. Ilju v Slov. gor. 317

Lepo, solčno, štirisočno

STANOVANJE

oddam s 15. februarjem. Gregorčičeva ul. 12. 331

DVOSOBNO STANOVANJE

z event. uporabo vrta oddam takoj ali s 1. februarjem. Tomšičeva 32. 318

SOBO IN KUHINJO

oddam dvema osebam s 1. ali 15. februarjem. Naslov v upravi »Večernika«. 325

Danes zjutraj nas je za vedno zapustila naša draga mamica in žena

Terezija Bajt roj. Anžlovar

Nepozabno pokojnico bomo pokopali v petek, dne 24. januarja ob 15. uri na magdalenskem pokopališču na Pobrežju.

Maribor-Ehrenhausen, 22. jan. 1936.

335

Zalujoča družina.